

(สำเนา)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านาม
พ.ศ. 2536

โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถานบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนดสิทธิและวิธีปฏิบัติในการใช้
ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามไว้ต่างกันเป็นการแตกต่างกัน จึงสมควรวางระเบียบปฏิบัติ
ราชการในเรื่องนี้ เพื่อประโยชน์แก่งานสารบรรณและความเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกัน ตลอดจน
เป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

อาศัยอำนาจตามมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการ
เป็นค่านำหน้านาม พ.ศ. 2536"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"งานสารบรรณ" หมายความว่า งานสารบรรณตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยงานสารบรรณ

"ตำแหน่งทางวิชาการ" หมายความว่า ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถานบันอุดมศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นตำแหน่งทาง
วิชาการประจำ ตำแหน่งทางวิชาการพิเศษ ตำแหน่งทางวิชาการเกียรติคุณหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ในลักษณะเดียวกัน

"ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ" หมายความว่า ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ทางวิชาการและยังคงดำรงตำแหน่งหรือมีสิทธิใช้ตำแหน่งนั้นตามกฎหมายหรือระเบียบของสถานบันอุดมศึกษา

"สถานบันอุดมศึกษา" หมายความว่า มหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถานัน โรงเรียน
หรือสถานบันการศึกษาที่ใช้ชื่ออย่างอื่นของรัฐหรือเอกชน ซึ่งเปิดสอนในระดับปริญญาและมีอำนาจประสาท
ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ 5 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับเป็นคำนำหน้านาม
ได้ในการลงชื่อ หนังสือ เอกสาร งานสารบรรณหรือการเรียกขานใด ๆ เสมือนยศ หรือคำนำหน้านาม
อย่างอื่น

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้คำนำหน้านามอย่างอื่นด้วยในเรียงตาม
ลำดับก่อนหลัง ดังนี้

6.1 ตำแหน่งทางวิชาการ

6.2 ยศ

6.3 บรรลาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ หรือคำนำหน้านามสตรีที่ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์และมีสิทธิใช้คำนำหน้านามนั้นตามกฎหมาย ระเบียบหรือประกาศ ของทางราชการ

ข้อ 7 ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการจะใช้ตำแหน่งทางวิชาการได้ชื่อหรือย่อชื่อย่อก็ได้
ในกรณีดำรงตำแหน่งทางบริหารหรือตำแหน่งอื่นด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
จะใช้ทั้งตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งทางบริหารหรือตำแหน่งอื่นได้ชื่อหรือย่อชื่อย่อพร้อมกันก็ได้

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ใดใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านาม ผู้นั้นไม่สมควรใช้ คำว่า
"นาย" "นาง" หรือ "นางสาว" เป็นคำนำหน้านามพร้อมกับตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ 9 ภายในบังคับแห่งกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง การใช้
ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านามอาจใช้อักษรย่อ ดังนี้

9.1 ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ หรือที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นในลักษณะเดียวกัน ใช้อักษรย่อ ศ.

9.2 รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ รศ.

9.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ.

ข้อ 10 ในกรณีที่บุคคลอื่นหรือทางราชการจะเรียกชื่อผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการจะใช้
ตำแหน่งทางวิชาการตามระเบียบนี้หรือไม่ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 11 ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและ
วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2536

สำเนาถูกต้อง

(ลงนาม)

ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 4

ประพัสร/คัลทาน

การใช้คำนำหน้านามในหนังสือราชการ

การใช้คำนำหน้านามหรือนำหน้าชื่อในหนังสือราชการเอกสารราชการหรือเอกสารอื่นใดที่เป็นทางการมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและปฏิบัติต่อเนื่องมาเป็นเวลานานแต่มีผู้ที่ไม่รู้และปฏิบัติเรื่องนี้ไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมากผู้เขียนจึงขออธิบายให้ความกระจ่างแก่ทุกท่านจะได้ไม่เป็นที่ถกเถียงกันต่อไป การใช้คำนำหน้านามหรือนำหน้าชื่อในหนังสือราชการจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณพุทธศักราช 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. หากผู้ใช้เป็นบุคคลธรรมดาให้ใช้คำนำหน้านามว่านายนางนางสาวตามปกติ
2. หากผู้ใช้มีฐานันดรศักดิ์ (เชื้อสายราชสกุล) ให้ใช้คำนำหน้าตามสิทธิ์เป็นต้นว่าหม่อมหลวง หม่อมราชวงศ์หม่อมเจ้า
3. หากผู้ใช้เป็นผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทำให้มีคำนำหน้านามว่าคุณ คุณหญิงและท่านผู้หญิงให้ใช้เป็นคำนำหน้านามตามที่ได้รับพระราชทาน
4. หากผู้ใช้เป็นผู้มีตำแหน่งทางวิชาการได้แก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์รวมถึงคำต่อท้ายตำแหน่งดังกล่าวคือพิเศษกิตติคุณหรือเกียรติคุณให้ใช้เป็นคำนำหน้านามได้ตลอดไปทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านามพุทธศักราช 2536
5. หากผู้ใช้เป็นผู้มียศทหารหรือตำรวจให้ใช้คำนำหน้านามตามชั้นยศของตนเช่นพลเอก พลตำรวจโทพันเอก (พิเศษ) นาวาตรีร้อยเอกเรืออากาศโทนายดาบตำรวจเจ้าสิบเอกพันจัตวาฯลฯ

อย่างไรก็ตามมีข้อห้ามหรือข้อพึงระวังในการใช้คำนำหน้านามหรือนำหน้าชื่อในหนังสือราชการเอกสารราชการหรือเอกสารอื่นใดที่เป็นทางการดังนี้

1. จดใช้คำย่ออักษรย่อหรือตัวย่อเช่นผู้ว่า-ผวจ. แพทย์-น.พ. รศ. ม.ร.ว. ให้ใช้คำเต็มเท่านั้น
2. จดใช้คำฯพบๆ (พะ-นะ-ท่าน) เพราะมีข้อกำหนดให้เลิกใช้ไปแล้วยกเว้นใช้ในการพูดเพื่อให้เกียรติสำหรับผู้ที่ยังอยู่ในตำแหน่งตามที่กำหนดให้มีสิทธิ์ใช้รวมถึงเอกอัครราชทูตหรือใช้ในกิจการต่างประเทศ
3. จดใช้คำนำหน้านามที่เป็นคำแสดงถึงวิชาชีพหรืออาชีพเช่นนายแพทย์เภสัชกร ทันตแพทย์สัตวแพทย์ครูทนายโหรฯลฯ
4. จดใช้คำคร. (ด็อกเตอร์) นำหน้าเพราะเป็นคำที่แสดงคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเท่านั้นไม่ใช่คำนำหน้านามหรือนำหน้าชื่อที่ใช้ในราชการ
อนึ่งการใช้คำคร. สามารถใช้ได้ในการเรียกขานเพื่อให้เกียรติหรือใช้ในเอกสารอื่นที่ไม่เป็นทางการได้โดยมากพบในแวดวงทางวิชาการเช่นศาสตราจารย์ดร.สุจิตต์เพียรชอบหากจะใช้ในหนังสือราชการเช่นการลงนามท้ายหนังสือจะใช้ว่าศาสตราจารย์สุจิตต์เพียรชอบเท่านั้นทั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เคยมีหนังสือแจ้งเวียนเพื่อชักชวนความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวแล้วยังกำชับให้ใช้คำตร. เฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกโดยตรงโดยให้คงใช้กับผู้ที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์

5. กรณีที่ผู้ใช้มีคำนำหน้านามหลายอย่างให้เรียงลำดับโดยเริ่มจากตำแหน่งทางวิชาการยศและฐานันดรศักดิ์ตามลำดับอาทิ

ศาสตราจารย์พลตรีหม่อมราชวงศ์กฤษณ์ปรีชา

ศาสตราจารย์ร้อยตำรวจเอกประชัยเปี่ยมสมบูรณ์เป็นต้น

เมื่อท่านผู้อ่านได้ทราบอย่างละเอียดเช่นนี้แล้วควรถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบฯ เพื่อลด

ความกังขาความตะขิดตะขวงใจต่างๆ จะได้ไม่ต้องถกเถียงกันอีกต่อไปกับทั้งขอความกรุณาช่วย

เผยแพร่ความรู้นี้ด้วยการบอกต่อกันไปด้วย

ที่มา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีธนุทดแทนคุณวารสารเทศบาลนครนนท์

สืบค้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2555 http://www5.excise.go.th/brochure/trimas2_54_3.pdf

คำสั่งกรมการแพทย์

ที่ ๑๗๗/๕/๒๕๕๗

เรื่อง มอบอำนาจในการอนุมัติและการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ตามคำสั่งกรมการแพทย์ที่ ๒๔๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อธิบดีกรมการแพทย์ ได้มอบอำนาจในการอนุมัติการเดินทางไปราชการ การเดินทางไปฝึกอบรมในราชอาณาจักร และการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเกิดความคล่องตัว บัดนี้ เห็นควรปรับปรุง แก้ไขคำสั่งดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ

- ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่าง

ประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- หลักเกณฑ์กลางค่าใช้จ่ายของกรมการแพทย์

อธิบดีกรมการแพทย์ จึงออกคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ มอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมการแพทย์ พิจารณาอนุมัติการเดินทาง สำหรับผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เลขานุการกรม ผู้อำนวยการสถาบันทันตกรรม ผู้อำนวยการศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ผู้อำนวยการสถาบันยาเสพติดติดยาพิษ ผู้อำนวยการสถาบันโรคทรวงอก หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในระดับกองหรือต่ำกว่ากอง ที่ตั้งในส่วนกลาง

ข้อ ๒ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณานุมัติการเดินทาง สำหรับผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล ผู้อำนวยการศูนย์ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในระดับกองหรือต่ำกว่ากอง ที่มีที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

ข้อ ๓ มอบอำนาจให้ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
เลขานุการกรม ผู้อำนวยการสถาบันทันตกรรม ผู้อำนวยการศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์
ผู้อำนวยการสถาบันยาเสพติดธัญรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันโรคทรวงอก หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในระดับกอง
หรือต่ำกว่ากอง ที่มีที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีอำนาจอนุมัติในเรื่อง ดังต่อไปนี้

๓.๑ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ในลักษณะการจ่าย ดังต่อไปนี้
งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

๓.๒ การเบิกจ่ายเงินยืม ยกเว้นหน่วยงานส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในกรมการแพทย์

๓.๓ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ

๓.๔ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมหรือโครงการและการจัดงานต่าง ๆ

๓.๕ การเดินทางและการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และการเดินทางไป
ฝึกอบรมในราชอาณาจักร

๓.๖ การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และ
เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร

๓.๗ การเบิกจ่ายเงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

ข้อ ๔ การดำเนินการในเรื่องที่ได้รับมอบอำนาจตามคำสั่งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยเคร่งครัด

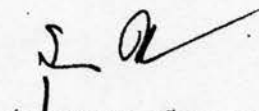
ข้อ ๕ ผู้รับมอบอำนาจตามข้อ ๓ อาจมอบอำนาจให้ข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัด ตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ (ถ้ามี) ที่ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ
ขึ้นไปปฏิบัติราชการแทน โดยการมอบอำนาจดังกล่าวให้ทำเป็นหนังสือระบุผู้มอบและผู้รับมอบให้ชัดเจน และ
ส่งสำเนาหนังสือมอบอำนาจให้กรมการแพทย์ทราบ

ข้อ ๖ ให้ผู้รับมอบอำนาจรายงานผลการใช้อำนาจตามแบบที่กรมการแพทย์กำหนดปีละ ๑ ครั้ง
ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่สิ้นปีงบประมาณ

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกคำสั่งกรมการแพทย์ที่ ๒๔๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป หากคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ยกเลิกและให้ใช้คำสั่งนี้แทน

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายสุพรรณ ศรีธรรมมา)

อธิบดีกรมการแพทย์